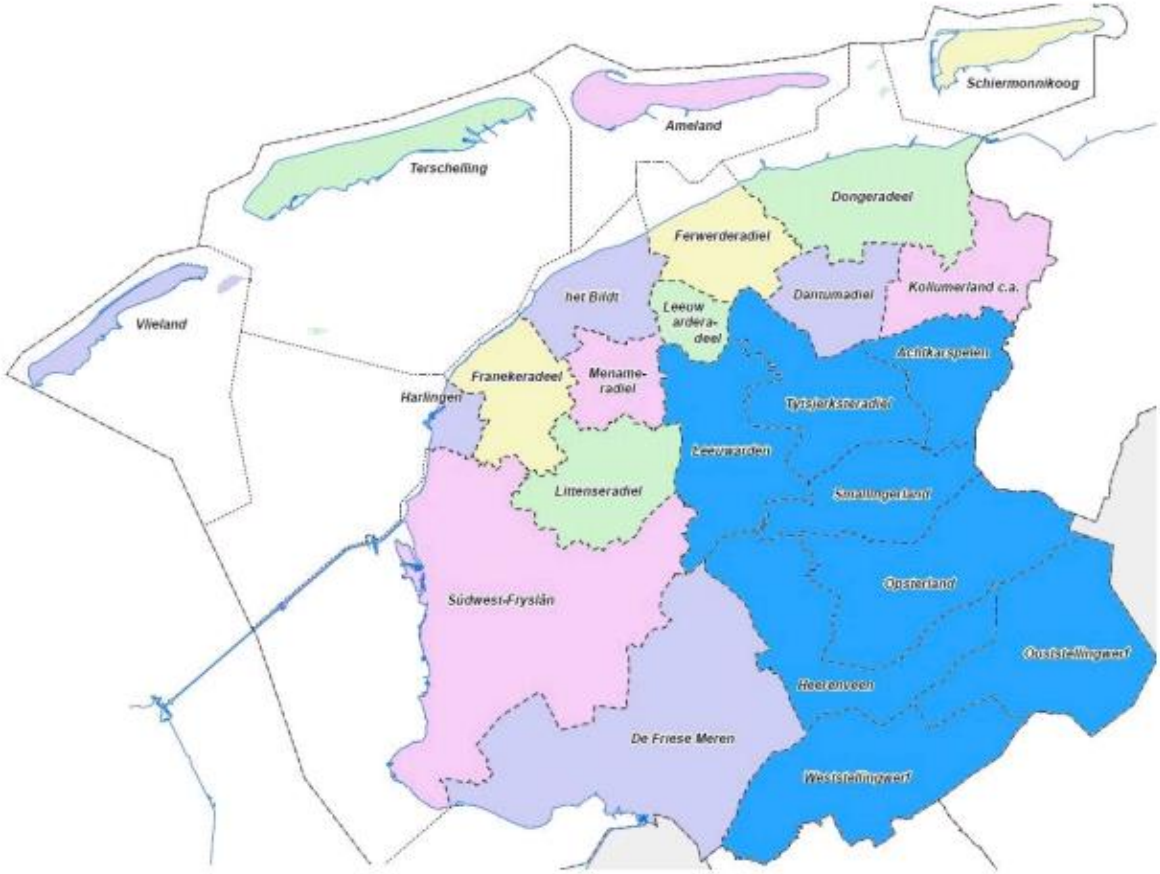
Gemeenschappelijke Regeling Sociale werkvoorziening ''FRYSLÂN''

JAARSTUKKEN 2022

INHOUDSOPGAVE

1 ALGEMEEN 4

2 VAN DE VOORZITTER 5

3 BERICHT VAN HET BESTUUR 6

4 JAARVERSLAG 8

4.1 Programmaverantwoording 9

4.1.1 Algemeen 9

4.1.2 Ontwikkeling van binnen naar buiten 9

4.1.3 Personele bezetting 9

4.1.4 Ziekteverzuim 9

4.2 Resultaatanalyse 10

4.2.1 Algemeen 10

4.2.2 Doorbelasting naar Caparis en Bijdrage GR 10

4.2.3 Loon- en personeelskosten Sw 10

4.2.4 Financieringskosten 11

4.3 Verplichte paragrafen BBV 12

4.3.1 Weerstandsvermogen, kengetallen en risicobeheersing 12

4.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 13

4.3.3 Financiering 13

4.3.4 Verbonden partijen 14

4.3.5 Bedrijfsvoering 14

4.3.6 Rechtmatigheid 15

4.3.7 Begrotingsrechtmatigheid 16

5 JAARREKENING 17

5.1 Balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming) 18

5.2.1 Overzicht van baten en lasten 2022 19

5.2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 2022 20

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 21

5.4 Toelichting op de balans 24

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 28

5.6 Kengetallen 30

6 OPMAAK EN VASTSTELLING 31

7 SAMENSTELLING VAN BESTUUR PER 31 DECEMBER 2022 33

8 CONTROLEVERKLARING 34

BIJLAGE (GEEN ONDERDEEL UITMAKEND VAN DE JAARREKENING) 35

NORMENKADER RECHTMATIGHEID 2023 35

1 Algemeen

De Gemeenschappelijke Regeling Sociale Werkvoorziening 'Fryslân' (GR Sw 'Fryslân') is een samenwerkingsverband van de gemeenten Achtkarspelen, Heerenveen, Leeuwarden, Ooststellingwerf, Opsterland, Smallingerland, Tytsjerksteradiel en Weststellingwerf.

De GR Sw 'Fryslân' heeft tot doel de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en daaruit voortvloeiende voorschriften uit te voeren voor de acht aangesloten gemeenten. De uitvoering van de Wsw heeft het bestuur van de GR opgedragen aan Caparis NV.

Het bestuur van de GR wordt gevormd door leden van de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten. Het bestuur voert de regie op de uitvoering van de Wsw. Door de wijziging in de eigendomssituatie van Caparis NV en de daaruit voortvloeiende dienstverleningsovereenkomsten is het beleidsaspect buiten de GR komen te liggen. De overlegvorm van de GR is hiertoe beperkt tot de momenten van financiële besluitvorming aangaande de bedrijfshuishouding van de GR.
Vanwege de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 is de vertegenwoordiging in het bestuur vanuit een aantal gemeenten gewijzigd. Dit is terug te vinden in de tabel op pagina 30 (H7).

De GR SW ‘Fryslân’ vergadert gemiddeld driemaal per jaar. Hierbij is de algemeen directeur van Caparis NV aanwezig, als adviseur van het bestuur.

2 Van de Voorzitter

Voor u ligt de verantwoording en de jaarrekening 2022 van de GR SW 'Fryslân'.

Op 1 januari 2015 is de Participatiewet in werking getreden. Tegelijkertijd is de Wet sociale werkvoorziening gewijzigd en is instroom in de sociale werkvoorziening niet meer mogelijk. Dit betekent dat de sociale werkvoorziening op termijn zal verdwijnen.
Het stoppen van de instroom heeft niet alleen gevolgen voor de GR, maar ook voor de uitvoeringsorganisatie, Caparis NV. De opdracht van de GR aan Caparis NV zal immers kleiner worden.

Doordat de opdracht van de gezamenlijke gemeenten als gevolg van deze wet afneemt, is voor de continuïteit van de Sociale Werkvoorziening instroom op essentiële plekken binnen Caparis NV van belang. Dit gebeurt buiten het gezichtsveld van de GR en vindt plaats in de verhouding tussen Caparis NV en de individuele gemeenten. Maar het heeft ontegenzeggelijk raakvlakken en invloed op de Sw medewerkers binnen de Gemeenschappelijke Regeling. We volgen deze ontwikkeling met meer dan gemiddelde belangstelling.
In navolging op de oproep in de aandeelhoudersvergadering is de perspectiefgroep in januari 2022 van start gegaan. Vertegenwoordigers van 4 aandeelhoudende gemeenten ontwikkelen een perspectief voor Caparis, waarbij levensvatbaarheid en continuïteit voor de NV én de SW medewerkers cruciaal zijn. De niet aandeelhoudende gemeenten zijn periodiek geïnformeerd over deze ontwikkeling. De uitkomsten worden verwacht in Q2 van 2023. Deze zijn van belang voor alle aan Caparis verbonden gemeenten, opdat SW medewerkers (en mogelijk andere doelgroepen) een werkplek kunnen krijgen, die geschikt is voor hun situatie.

Vanuit Den Haag is nog onvoldoende helder wat de effecten zullen zijn voor de SW-bedrijven. Het programma dat dit moet stimuleren (Breed Offensief) wordt vertraagd en gefaseerd ingevoerd. Het perspectief voor SW bedrijven is nog net bepaald hoopvol. Wel vinden, op initiatief van Cedris, SZW en VNG, onderzoeken plaats om de begeleidingskosten voor bijzondere doelgroepen (beschut werk) te rechtvaardigen. Dit zou gunstig zijn voor SW bedrijven om nadrukkelijk in dit speelveld actief te kunnen zijn. We zien uit naar de uitkomsten van deze onderzoeken.

In het jaar 2022 hebben we praktisch afscheid genomen van Covid-19. Echter binnen het SW bedrijf blijft dit een rol spelen. Voor medewerkers met kwetsbare gezondheid blijven we aandacht houden. Daarnaast hebben ook de SW medewerkers in toenemende mate last van de effecten van de energie crisis. Veel medewerkers kampen met problemen om het hoofd boven water te houden. Op initiatief van enkele medewerkers van Caparis NV is er een hartverwarmende actie gevoerd. In november 2022 was er een grote weggeef beurs waar medewerkers kleding, voeding, etc. konden krijgen. Het hart voor onze medewerkers zit bij iedereen op de goede plek. Dat biedt perspectief voor de toekomst van de GR en Caparis NV.

We zijn verheugd dat alle deelnemende gemeenten hun verantwoordelijkheid en ondersteuning ook in deze periode naar de uitvoeringsorganisatie hebben uitgesproken.

Onomstotelijk staan hierin de borging en aandacht naar onze Sw-werknemers centraal.
Zij verdienen een goede en veilige werkplek.
We hebben geconstateerd dat dat in 2022 opnieuw het geval was.

Drachten,

Abel Reitsma
Voorzitter GR Sw 'Fryslân'

3 Bericht van het bestuur

Bestuur
Met ingang van het jaar 2020 is er volgens de nieuwe bedrijfsvoering regeling alleen nog sprake van een bestuur. Het bestuur wordt gevormd door een lid van de colleges van B&W van alle aangesloten gemeenten. Het bestuur is in 2022 drie keer (digitaal) bij elkaar geweest. In de vergaderingen is aandacht geweest voor onderwerpen als begroting, jaarrekening, rol en positie SW raad.

De dienstverleningsovereenkomsten 2020-2024
Met ingang van 2020 zijn de zgn. tripartite dienstverleningsovereenkomsten toegepast. Deze zijn eind 2019 afgesloten en hebben een looptijd van 5 jaar. De invulling en uitvoering van deze dienstverleningsovereenkomsten vindt met name plaats tussen de individuele gemeente en Caparis NV.

De toekomst van de sociale werkvoorziening
Na gedegen onderzoek is na besluitvorming in december 2019 (de zgn. fair deal) met ingang van het jaar 2020 de governance structuur van de GR en Caparis NV gewijzigd. Dit heeft geleid tot een wijziging in de samenstelling van de aandeelhouders van Caparis NV en een herstructurering van de dienstverlening aan gemeenten die rechtstreeks vanuit Caparis NV naar gemeenten verloopt. Hiermee is voor 5 jaar de dienstverlening vastgelegd en is Caparis NV in staat haar organisatie vorm te geven naar de toekomst.

De beleidstaken die alle acht gemeenten in de GR hadden belegd voor de Wsw is teruggegaan naar de individuele gemeenten. De GR is statutair omgevormd tot een bedrijfsvoering GR die alleen nog tot taak heeft het uitvoeren van de formele werkgeversrol voor Sw - medewerkers. Daarnaast zijn er nog enkele regelingen en verordeningen van kracht. In het voorjaar van 2023 worden deze via colleges en gemeenteraden aangepast.

De veranderende rol van de SW bedrijven staat op de agenda in het programma Breed Offensief. De implementatie hiervan gaat langzaam en stelt het aandachtsgebied ‘Participatie’ landelijk gezien op de proef. Vooralsnog zijn de vooruitzichten gematigd positief en volgen we de landelijke ontwikkelingen op de voet, o.a. via Cedris, Divosa, VNG en SZW.

CLIËNTENRAAD / SW-RAAD
De SW (cliënten) raad Caparis bestaat sinds 2008 en is in 2022 vijf keer bij elkaar geweest. De SW-raad bestaat uit 6 leden, een secretaris en een onafhankelijk voorzitter.

De doelstelling van de SW-Raad is
Op grond van de verouderde verordening was onze taak: het bestuur van de GR gevraagd en ongevraagd adviseren over alle aangelegenheden van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering die betrekking hebben op - en van invloed zijn op het welzijn van de cliënten. De nieuwe verordening wordt in voorjaar 2023 vastgesteld.

De SW raad en Covid-19
Het jaar 2022 is gestart met corona. De 1,5 meter samenleving, ploegendiensten, kortere werkweken, mondkapjes en verplichte looprichting waren nog steeds van kracht. Voor onze vergaderingen was een grotere zaal nodig, zodat we op 1,5 m konden zitten. Handen schudden was niet meer aan de orde. Een ellebooggroet kwam ervoor in de plaats.

De concrete acties van de SW-raad:

- In juni hebben we de factsheet cliëntenparticipatie WSW uit 2014 samen besproken. In deze factsheet worden een 17 tal punten benoemd, waar we als cliëntenraad aandacht aan kunnen geven richting Caparis.

- De SW-raad heeft een actieve inbreng in de nieuwe verordening die door alle 8 gemeenten wordt vastgesteld. De nieuwe verordening is nodig omdat de verhouding tot de GR is gewijzigd (GR meer richting de financiële kant en beleid en de beleidsuitvoering worden geregeld worden tussen Caparis NV en gemeenten). Vervolgens kan gewerkt worden aan een bijbehorend huishoudelijk reglement.
- Een oproep gedaan bij Mobility om aandacht te vragen voor de meerwaarde van werk (en voor de gezondheid) voor de mensen en of dit herkenbaar is in andere SW-bedrijven.
- We zijn actief in gesprek geweest met de afdelingsleiding om vragen te beantwoorden. Ieder deed positief en actief mee aan de discussies waarbij o.a. de corona perikelen en de loonstrook geregeld aanleiding waren voor mooie discussies.
- N.a.v. de factsheet is gesproken over hoe Caparis zich meer kan profileren richting de gemeenten. Hierover zijn gemeenten en het management actief met elkaar in gesprek.
- De leden van de SW-Raad zijn samen met de ambtelijk secretaris, Anna Nieuwenhout, en de voorzitter dit jaar in mei en in december in overleg geweest met de directie van Caparis NV. Hierbij werd inzicht gegeven in het reilen en zeilen van het bedrijf na de moeilijke corona tijd.
- Een wervingsactie, o.a. via CNAP, van nieuwe leden in de SW-raad heeft 3 nieuwe leden opgeleverd.
- In juni is met de participatieraad Heerenveen gesproken over hoe we elkaar kunnen aanvullen om de belangen van de SW-medewerkers te behartigen richting de gemeente Heerenveen. Ook de vraag naar “wat is passend werk” is uitvoerig besproken.

Bezetting van de SW raad vraagt continue aandacht
Het werven van nieuwe leden is een voortdurend aandachtspunt. In de najaar editie van de CNAP is een oproep gedaan voor nieuwe leden. Hierbij is vermeld dat de SW-raad discussieert over het beleid en actief bezig is met het welzijn van de medewerkers. Zo blijft de SW-Raad Caparis in de picture.
Het blijft belangrijk om van alle vestigingen van het SW bedrijf Caparis NV een vertegenwoordiger in de SW-Raad te hebben.
Er is actief gestart op de locatie Leeuwarden met een flyer. Hieruit zijn 3 nieuwe aanmeldingen gekomen. In 2023 gaan we ook de andere locaties actief benaderen.
Een afvaardiging van de gedetacheerde werknemers in de SW-Raad is van belang. De communicatie tussen de gedetacheerde medewerkers en het bedrijf Caparis NV blijft een punt van aandacht.

De SW raad heeft contact met de interne organisatie en externe omgeving
De afdelingsleider is op uitnodiging in een aantal vergaderingen aanwezig geweest. Om te vertellen over het reilen en zeilen van Caparis in coronatijd, vragen over het contact van het management met de werkvloer en de coronaperikelen toe te lichten. Ook is de loonstrook onderwerp van gesprek geweest.
Door de coronacrisis is er dit jaar geen overleg geweest met de OR van Caparis. In 2023 wordt dit weer geagendeerd. Door het lidmaatschap van Mobility en het deelnemen aan de digitale vergaderingen is er via de landelijke cliëntenraad een stem op het landelijk beleid.

De SW-raad kijkt terug op een bezig jaar waarin zij op zoektocht is geweest om de rol als adviesorgaan voor welzijnszaken namens het SW personeel een goede invulling te geven.
De rol richting de directie van Caparis BV zal nog meer gestalte moeten krijgen; een taak die in 2023 verder opgepakt en uitgewerkt wordt.

4 Jaarverslag

- Programmaverantwoording
- Resultaatanalyse
- Verplichte paragrafen BBV

4.1 Programmaverantwoording

4.1.1 Algemeen

Het bestuur van de GR Sw 'Fryslân' is verantwoordelijk voor één programma binnen de hoofdfunctie van de 'Sociale Voorzieningen en Maatschappelijke Dienstverlening' t.w. de *Sociale Werkvoorziening* (Wsw). Deze activiteit wordt aangeduid als het taakveld *Begeleide Participatie* binnen het *Sociaal Domein*.

De GR heeft de uitvoering van de Wsw voor de acht aangesloten gemeenten opgedragen aan Caparis NV. In dit hoofdstuk wordt de omvang van die opdracht tot uitdrukking gebracht en de mate waarin Caparis NV die opdracht heeft kunnen realiseren. Met ingang van 1 januari 2015 is instroom in de Wsw niet meer mogelijk. Dit heeft er onder andere toe geleid dat er met ingang van 2015 geen sprake meer is van een taakstelling.

4.1.2 Ontwikkeling van binnen naar buiten

Met ingang van 2020 zijn er DVO's (dienstverleningsovereenkomsten) afgesloten tussen, gemeente, GR en Caparis NV. De invulling van deze DVO wordt voornamelijk gedaan tussen de gemeente en Caparis NV, middels een kwartaalrapportage brengt Caparis NV verslag uit over onder andere bezetting, IOP-gesprekken en ziekteverzuim.

4.1.3 Personele bezetting

In de hierna weergegeven tabel is de bezetting van Sw-medewerkers

Personele bezetting		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021	Verschil 2022-2021
SW medewerkers in dienst	**Fte**	1.268	1.303	1.356	-88
Aantal begeleid werken	**Fte**	118	112	110	8

Uit het overzicht hierboven blijkt dat het gemiddelde aantal Sw-medewerkers in 2022 is gedaald met 88 Fte. De oorzaak hiervan is dat er met ingang van 2015, als gevolg van wetswijzigingen, geen instroom in de Wsw meer plaatsvindt en er wel sprake is van verloop (pensionering, ontslag, overlijden, enzovoorts). De uitstroom in 2022 is groter dan begroot, doordat meer mensen uit dienst zijn gegaan door ziekte en overlijden. Het aantal Sw-medewerkers geplaatst via een Begeleid Werken-contract is in 2022 licht gestegen t.o.v. 2021. De verlaging van het aantal medewerkers is ook het gevolg van de effecten van de cao Sw. Hierdoor kunnen medewerkers eerder met behoud van salarisrechten minder werken of gebruik maken van uittredingsregelingen.

In 2022 waren er 1.366 SE SW medewerkers in dienst (2021: 1.457 SE). Het aantal medewerkers met een begeleid werkencontract bedroeg in 2022 127 SE (2021: 121 SE).

4.1.4 Ziekteverzuim

In onderstaande tabel is het ziekteverzuim Sw in percentages weergegeven. In deze tabel is onderscheid gemaakt tussen lang en kort ziekteverzuim.

Ziekteverzuim Sw	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Begroting 2022
Kort	4,8%	4,3%	6,4%
Lang	14,0%	12,1%	8,2%
Totaal	**18,8%**	**16,4%**	**14,6%**

Het kortdurend ziekteverzuim Sw bedraagt in 2022 4,8% en is 1,6% lager dan begroot en 0,5% hoger dan in 2021. Hier is een kanttekening op zijn plaats: de daling ten opzichte van de begroting komt door de Corona periode. Medewerkers waren meer thuis en hierdoor kwam men minder in aanraking met anderen. Ook de 'gevoelde noodzaak' om verzuim te melden bij ziekte was waarschijnlijk lager. In 2021 was hiervan langer sprake, waardoor het ziekteverzuim in 2021 lager was dan in 2022.

Het lang verzuim is in 2022 5,8% hoger dan begroot en 1,9% hoger dan in 2021. Het langdurend verzuim overschrijdt de doelstelling. Langdurig verzuim is moeilijker te beïnvloeden dan kort verzuim. Vaak liggen er ernstige en langdurige ziektebeelden aan ten grondslag. Hierin speelt mee dat de doelgroep steeds ouder wordt en er geen nieuwe instroom is. Corona speelt ook bij het lang ziekteverzuim een rol. Als gevolg van de langdurige stress en eenzaamheid vallen medewerkers voor langere tijd uit. De effecten van Covid-19 hebben hoge impact op het personeel met als gevolg bovenmatig verzuim. Het begrote verzuimcijfer lag boven de branchecijfers.

4.2 Resultaatanalyse

4.2.1 Algemeen

Het bedrijfseconomische deel van de Wsw is aan Caparis NV uitbesteed. Dat heeft tot gevolg dat een aantal zaken niet in dit jaarverslag opgenomen wordt. Het jaarverslag geeft dus geen beeld van de bedrijfsmatige aspecten van de uitvoering van de Wsw in ons werkgebied; daarvoor is ook kennisname van het jaarverslag van Caparis NV nodig.

De begroting voor het jaar 2022 is door het bestuur van de GR goedgekeurd op 25 juni 2021.

4.2.2 Doorbelasting naar Caparis en Bijdrage GR

Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loon- en personeelskosten voor de SW medewerkers worden aan Caparis doorbelast.

Alleen overige kosten gemaakt in de GR, zoals de kosten van het secretariaat, de cliëntenraad en accountants- en (mogelijke) advies- en onderzoekskosten worden doorbelast aan de 8 deelnemende gemeenten.

4.2.3 Loon- en personeelskosten Sw

De loonkosten Sw zijn in absolute zin gedaald met € 1.289.000 ten opzichte van 2021. De gemiddelde loonkosten per Sw-medewerker zijn met 3,9% gestegen (van € 33.042 per fte in 2021 naar € 34.318 per fte in 2022). De gemiddelde loonkosten per SE bedragen in 2021 € 30.751, in 2022 is dit € 31.859.

De GR Sw 'Fryslân' is voor het Sw-personeel aangesloten bij bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Werk en Integratie en past samen met andere rechtspersonen dezelfde pensioenregeling toe. Er is geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies, in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds.

4.2.4 Financieringskosten

De rentelasten zijn in 2022 gedaald met € 11.000 (2022: € 7.000, 2021: € 18.000). De lagere rentelasten worden veroorzaakt door aflossingen op de lopende leningen.

4.3 Verplichte paragrafen BBV

4.3.1 Weerstandsvermogen, kengetallen en risicobeheersing

De vakantiegeld- en vakantiedagenverplichtingen van het personeel met een dienstverband in het kader van de Wsw, zijn niet opgenomen in de jaarrekening van de GR Sw 'Fryslân'. In de balans zijn, in overeenstemming met de regelgeving, geen personele verplichtingen tot uitdrukking gebracht van een jaarlijks gelijkblijvend niveau. Dit is op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) niet toegestaan.

In de paragraaf hierna, handelend over de financiering, wordt aangegeven dat de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten leningen worden doorgeleend aan Caparis NV. Het risico voor de GR Sw 'Fryslân' bestaat daarin dat Caparis NV in staat moet zijn aan de vereiste aflossingsverplichtingen te kunnen voldoen. Echter, in praktische zin is dit geen risico omdat 4 gemeenten die participeren in de GR Sw 'Fryslân' ook aandeelhouder van Caparis NV zijn. Bovendien heeft Caparis NV zekerheden verstrekt in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren en een hypotheek op het onroerend goed van Caparis NV. Het weerstandsvermogen van Caparis NV is op dit moment toereikend om de lopende verplichtingen op korte - en middellange termijn te voldoen.

Hieronder zijn in een tabel de vanuit de BBV verplichte kengetallen weergegeven.

Verloop van de kengetallen

Kengetallen:			Realisatie 2022	Realisatie 2021	Begroting 2022
netto schuldquote	vaste schulden	A	180	660	0
	vlottende schulden	B&C	3.526	5.726	4.561
	fin.vaste act.	D	180	660	0
	uitzettingen < 1jr	E&G	3.336	5.534	4.413
	liquide middelen	F	190	192	148
	saldo baten	H	44.473	45.629	44.775
berekende netto schuldquote	*(A+B+C-D-E-F-G)/H*		*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
netto schuldquote gecorrigeerd	voor alle verstrekte leningen				
berekende netto schuldquote na corr.	*(A+B+C-E-F-G)/H*		*0,4%*	*1,4%*	*0,0%*
solvabiliteitsrisico	eigen vermogen	A	0	0	0
	totaal passiva	B	3.706	6.386	4.561
berekende solvabiliteit	*A/B*		*0,0%*	*0,0%*	*0,0%*
Current ratio					
vlottende activa / kort vreemd vermogen			1,0	1,0	1,0

Er wordt geen weerstandsvermogen opgebouwd omdat jaarlijks een positief of negatief resultaat wordt afgerekend met de (deelnemende) gemeenten. Daarnaast zijn de hiervoor beschreven risico's van dien aard dat geen eigen weerstandsvermogen noodzakelijk is.
Omdat de exploitatie in zijn geheel plaatsvindt bij Caparis NV en de GR Sw Fryslân in die zin slechts als doorgeefluik functioneert, zijn in feite alleen de kengetallen van belang die iets zeggen over de liquiditeit en solvabiliteit van de onderneming. De liquiditeit laat zien in hoeverre de onderneming in staat is om haar (directe) opeisbare verplichtingen te voldoen en wordt uitgedrukt in de current ratio: vlottende activa / kort vreemd vermogen. Per balansdatum bedraagt deze 1,0 (2021: 1,0). Dit betekent dat er op korte termijn voldoende liquiditeit is om aan de kortlopende verplichtingen te voldoen.

De solvabiliteit biedt inzicht in de mate waarin de onderneming aan haar verplichtingen kan voldoen en laat zien in hoeverre de onderneming afhankelijk is van schuldeisers. Het kengetal voor de solvabiliteit staat in bovenstaande tabel weergegeven, deze bedraagt ultimo 2022 0,0 % (2021: 0,0%).
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de GR ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De GR heeft inclusief de uitzettingen (verstrekte leningen) aan Caparis, gelijke vorderingen en schulden en tevens zijn de baten in enig jaar zodanig dat de druk van de schuldenlast nagenoeg te verwaarlozen is. Dit blijkt ook uit de berekende netto schuldquote van 0,0 % (waar vanuit de VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) een signaalwaarde van 100% wordt gehanteerd). Ook exclusief de uitzettingen aan Caparis, is de berekende schuldquote van 0,4 %, afgezet tegen de baten, van geringe omvang.

4.3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

De GR Sw 'Fryslân' beschikt niet over kapitaalgoederen, deze behoren toe aan Caparis NV.

4.3.3 Financiering

De GR Sw 'Fryslân' treedt op als financier van Caparis NV. Dit houdt in dat de GR Sw 'Fryslân' onder gunstige voorwaarden geld aantrekt en dat vervolgens onder dezelfde voorwaarden doorleent aan Caparis NV. Daarmee is Caparis NV verzekerd van externe financiering tegen optimale condities. Voor de leningen van de GR Sw 'Fryslân' aan Caparis NV zijn door Caparis NV zekerheden gesteld in de vorm van pandrecht op voorraden en debiteuren. Begin 2007 is een hypotheek afgesloten op het onroerend goed van Caparis NV.

In de financieringsovereenkomst tussen de GR Sw 'Fryslân' en Caparis NV is een plafond opgenomen voor de maximale leencapaciteit van Caparis NV. De maximale leencapaciteit van Caparis NV bedraagt 130% van de waarde van de vaste activa. Per 31 december 2022 heeft Caparis NV voor 1,45% (2021: 5%) aan financiering aangetrokken via de GR Sw 'Fryslân'. Dit vertegenwoordigt een verstrekte financiering van € 180.000 (2021: € 660.000). Gedurende 2022 is de financiering aan Caparis NV derhalve met € 480.000 gereduceerd.

Omdat de GR Sw 'Fryslân' uitsluitend optreedt als financier van Caparis NV is er geen sprake van een zelfstandig treasurybeleid. Door de integrale doorlening van alle financiering aan Caparis NV zijn de risico's primair verlegd naar Caparis NV. Het belangrijkste risico voor de GR Sw 'Fryslân' betreft de inbaarheid van de aan Caparis NV verstrekte leningen. Dit risico is gering aangezien binnen de GR de aandeelhoudende gemeenten deze rol hebben. Voor de secundaire risico's wordt verwezen naar de paragraaf over het weerstandsvermogen. De gehanteerde financieringsconstructie leidt er toe dat een toetsing aan de kasgeldlimiet en de berekening van de renterisiconorm geen enkele toegevoegde waarde biedt.

*bedragen *1.000*

Renterisico(norm) *berekening met jaarlijks aantrekken*		*Jaar T:*	*2022*	*Jaar T+1:*	*2023*	*Jaar T+2:*	*2024*	*Jaar T+3:*	*2025*
1	Renteherzieningen		*0*		-		-		-
2	Aflossingen		*480*		*180*		-		-
3	*Renterisico (1+2)*		*480*		*180*		-		-
4	*Renterisiconorm*		*8.955*		*8.509*		*8.031*		*7.410*
(5a) = (4>3)	*Ruimte onder renterisiconorm*		*8.475*		*8.329*		*8.031*		*7.410*
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm								

	Renterisiconorm				
Berekening					
(4a)	Begrotingstotaal jaar T ***)**	44.775	42.543	40.157	37.051
(4b)	Percentage regeling	20%	20%	20%	20%
(4) = (4a x 4b/100)	*Renterisiconorm (van alleen jaar T)*	*8.955*	*8.509*	*8.031*	*7.410*

**) totaal lasten (meerjaren)begroting 2023 o.b.v. vastgestelde begroting 2022*

Caparis NV zal de lening in 2023 volledig af lossen. De GR Sw ‘Fryslân’ zal de langlopende schulden bij de BNG op dat moment volledig aflossen. Er zijn geen voornemens om de komende 5 jaar nieuwe financieringen aan te trekken.

4.3.4 Verbonden partijen

De GR Sw ‘Fryslân’ heeft als uitvoerend Sw-bedrijf Caparis NV te Drachten aangewezen. Hiermee wordt slechts een contractuele relatie onderhouden. Er is geen bestuurlijke verbondenheid. De aandelen van Caparis NV zijn in handen van vier van de in de GR Sw ‘Fryslân’ deelnemende gemeenten, namelijk Heerenveen, Leeuwarden, Opsterland en Smallingerland. De GR Sw 'Fryslân' heeft derhalve geen verbonden partijen in de zin van het BBV.

4.3.5 Bedrijfsvoering

De GR Sw 'Fryslân' heeft geen zelfstandige inhoudelijke bedrijfsvoering, maar is doorgeefluik voor arbeidscapaciteit aan Caparis NV. De feitelijke bedrijfsvoering vindt daar plaats.
De bedrijfsvoering van de GR Sw-Fryslân wordt feitelijk uitgevoerd door Caparis NV. De personeels- en salaris administratie, HR activiteiten en de daaraan gekoppelde processen en systemen worden via Caparis geregeld. Feitelijk is van bedrijfsvoering binnen de GR geen sprake, behalve het beheersen van personele en financiële processen. Deze processen worden extern getoetst door de accountant van Caparis NV.
Met de provincie Fryslan is contact in verband met het nieuwe financieel toezichtkader voor gemeenschappelijke regelingen. De richtlijnen die daarvoor worden afgegeven zijn onderdeel van de systematiek van begroting en jaarrekening van de GR Sw Fryslân.

Wet open overheid

De openbaarheidsparagraaf is een nieuwe verplichte paragraaf in het jaarverslag. De verplichting komt voort uit het besluit tot actieve openbaarmaking van informatie, de plannen ter verbetering van de informatiehuishouding bij de overheid op grond van de Wet open overheid (hierna: Woo) dat bepaalt dat een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting en verantwoording aandacht besteedt aan de beleidsvoornemens en uitvoering van de Woo.
Nadat de GR SW ‘Fryslân’ begin 2022 door het ministerie is geïnformeerd over de invoering van de Woo is een inventarisatie gemaakt wat de nieuwe wetgeving betekent voor de GR. Hieruit zijn een aantal thema’s benoemd die gerealiseerd moeten worden. De voorbereiding hiervoor is gestart in 2022 om deze vervolgens te implementeren in 2023. Het gaat om de volgende thema’s:

- De informatiehuishouding
- Actieve openbaarmaking
- Passieve openbaarmaking.
- Contactpersoon Woo
- Openbaarheidsparagraaf

De informatiehuishouding
Voor het realiseren van een transparante informatiehuishouding t.a.v. bestuurlijke aangelegenheden worden een aantal maatregelen genomen. Informatie wordt overzichtelijk gearchiveerd, is toegankelijk en beschikbaar voor actieve en passieve openbaarmaking.

Actieve openbaarmaking
Informatie m.b.t. bestuursaangelegenheden worden, voor zover deze openbaar gemaakt mogen worden, gepubliceerd op de website van de gemeente Smallingerland. De website zal hiervoor ingericht worden.

Het volgende wordt gepubliceerd:

Openbaarmaking	
Documenten	AB
Vergaderstukken	X
Verslagen	X
Agenda	X
Besluitenlijst	X

Passieve openbaarmaking
Onder passieve openbaarmaking wordt verstaan het openbaar maken van informatie naar aanleiding van een verzoek (Woo-verzoek) uit de samenleving. Voor het indienen van een Woo-verzoek wordt de mogelijkheid geboden op de website. Een Woo-verzoek kan digitaal of per post ingediend worden. Een Woo-verzoek wordt in behandeling genomen en afgehandeld door de contactpersoon.

Contactpersoon Woo
De Woo schrijft voor dat ieder bestuursorgaan één of meer contactpersonen heeft om vragen van burgers te beantwoorden over beschikbaarheid van publieke informatie. Bij de GR SW 'Fryslân' is de ambtelijk secretaris de contactpersoon. De contactpersoon is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Woo en verzorgt de afhandeling van de Woo verzoeken.

4.3.6 Rechtmatigheid
De regelgeving over de rechtmatigheid in de jaarrekening vraagt om een scherpe afbakening van het rechtmatigheidsbegrip bij gemeenschappelijke regelingen (GR). Dit betekent dat het noodzakelijk is om te komen tot vastlegging van een normenkader en deze ook ter kennis te brengen aan het bestuur van de GR. Bij de accountantscontrole is de rechtmatigheid gerelateerd aan handelingen in het kader van het financieel beheer en de vaststelling of deze in overeenstemming met de wet- en regelgeving zijn. Het gaat hierbij zowel om externe regelgeving als de eigen regels en verordeningen. In de bijlage 'Normenkader Rechtmatigheid' wordt een overzicht gegeven van de thans bekende, op de GR Sw 'Fryslân' van toepassing zijnde, wet- en regelgeving. Omdat de uitvoering van de activiteiten is opgedragen aan Caparis NV, blijkt het normenkader van de in de GR Sw 'Fryslân' blijvende activiteiten beperkt.

Vanaf begrotingsjaar 2023 vindt er een verandering plaats in de verantwoordelijkheden met betrekking tot de rechtmatigheid van de jaarrekening van gemeenten, provincies en gemeenschappelijke regelingen. Niet langer is het de accountant die vaststelt dat in lijn met wet- en regelgeving wordt gehandeld, maar is het bestuur aan zet. De commissie BBV heeft inmiddels een modeltekst gepubliceerd en tevens de Kadernota Rechtmatigheid 2023 uitgebracht.
Het bestuur krijgt de bevoegdheid om de grenzen vast te stellen waarboven er in de rechtmatigheidsverantwoording melding moet worden gemaakt van intern geconstateerde onrechtmatigheden en onduidelijkheden. De GR gaat een grens hanteren van 3% van de totale omvang van de lasten.

In 2023 worden de vereisten t.b.v. de rechtmatigheidsverantwoording ingevuld.

4.3.7 Begrotingsrechtmatigheid

De GR maakt voor elk begrotingsjaar een primitieve begroting.

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt de begrotingsrechtmatigheid als volgt omschreven:

Financiële beheers handelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheer shandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, evenals het begrotingsjaar van belang zijn.

Binnen dit kader zijn een aantal verschillende begrotingsoverschrijdingen te onderscheiden. Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen, volgens de commissie BBV, ten minste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:

#	Beschrijving soort onrechtmatigheid	Telt mee voor het oordeel?
1	Kostenoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten	Nee
2	Kostenoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen	Nee
3	Kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn	Ja
4	Kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd	Ja
5	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingswijziging is ingediend	Ja
6	Kostenoverschrijdingen inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt A. Geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar B. Geconstateerd na verantwoordingsjaar	Nee Ja Nee
7	Kostenoverschrijdingen op activeerbare activiteiten waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren A. Jaar van investeren B. Afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	Nee Ja Nee

Er heeft geen overschrijding van de begroting plaatsgevonden. Hierdoor is geen sprake van een formele onrechtmatigheid.

5 Jaarrekening

- Balans
- Overzicht van baten en lasten
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- Toelichting op de balans
- Toelichting op het overzicht van baten en lasten
- Kengetallen

5.1 Balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

x € 1.000

	2022		2021	
ACTIVA				
Vaste activa				
Financiële vaste activa		180		660
- overige langlopende leningen	180		660	
Totaal vaste activa		**180**		**660**
Vlottende activa				
Uitzettingen met een looptijd korter dan één jaar		3.349		5.534
- vorderingen op openbare lichamen	704		512	
- uitzettingen in 's Rijks schatkist (< 1 jaar)	1.985		4.915	
- overige vorderingen	661		107	
Totaal vlottende activa		**3.349**		**5.534**
Liquide middelen		190		192
- banksaldi	190		192	
Totaal liquide middelen		**190**		**192**
Totaal Activa		**3.719**		**6.386**
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen		0		0
Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar		180		660
- onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	180		660	
Totaal vaste passiva		**180**		**660**
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar		3.539		5.726
- overige schulden	3.539		5.726	
Totaal vlottende passiva		**3.539**		**5.726**
Totaal Passiva		**3.719**		**6.386**

5.2.1 Overzicht van baten en lasten 2022

x € 1.000	**Realisatie 2022**	**begroting 2022**	**Realisatie 2021**
Baten			
Bijdrage GR-gemeenten	16	30	18
Doorbelasting aan Caparis	44.470	44.745	45.611
Totaal baten	***44.486***	***44.775***	***45.629***
Lasten			
Lonen en sociale lasten Sw	43.516	43.812	44.805
Vervoerskosten Sw	544	605	564
Overige CAO gerelateerde kosten Sw	410	328	242
Overige kosten GR	28	30	18
Totaal lasten	***44.499***	***44.775***	***45.629***
Financieringsfunctie			
Rente- en overige kosten	-6	0	18
Doorbelasting rente naar Caparis	-7	0	-18
Totaal financieringsfunctie	***-13***	***0***	***0***
Resultaat baten, lasten en financiering	***0***	***0***	***0***
Resultaatbestemming	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***0***	***0***	***0***

5.2.2 Overzicht van baten en lasten per taakveld 2022

x € 1.000		Realisatie 2022	begroting 2022	Realisatie 2021
Taakveld 0.	***BESTUUR EN ONDERSTEUNING***			
0.4	Overhead			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0
	Inkomensoverdrachten - gemeenten	16	30	18
	totaal baten	**16**	**30**	**18**
	Salarissen en sociale lasten	0	0	0
	Overige goederen en diensten	28	30	18
	totaal lasten	**28**	**30**	**18**
	Totaal overhead	**-13**	**0**	**0**
0.5	Treasury			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	20	0	18
	totaal baten	**20**	**0**	**18**
	Toegerekende reële en bespaarde rente	7	0	18
	totaal lasten	**7**	**0**	**18**
	Totaal treasury	**13**	**0**	**0**
0.10	Mutaties reserves			
	onttrekkingen	0	0	0
	stortingen	0	0	0
	Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**
Totaal taakveld 0. BESTUUR EN ONDERSTEUNING		**0**	**0**	**0**
Taakveld 6.	***SOCIAAL DOMEIN***			
6.4	Begeleide participatie			
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	44.470	44.745	45.611
	Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0
	totaal baten	**44.470**	**44.745**	**45.611**
	Salarissen en sociale lasten	44.470	44.745	45.611
	Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0
	totaal lasten	**44.470**	**44.745**	**45.611**
Totaal taakveld 6 SOCIAAL DOMEIN		**0**	**0**	**0**

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het bestuur van het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam Sw 'Fryslân' heeft in zijn aanwijzingsbesluit van 27 februari 2002 Caparis NV aangewezen als rechtspersoon ten behoeve van de uitvoering van de Wsw in de zin van artikel 2 lid 3 van deze wet.

De kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loonkosten voor SW medewerkers worden aan Caparis NV doorbelast. Zoals in de fair deal afgesproken worden alleen de overige kosten gemaakt door de GR evenredig naar de 8 deelnemende gemeenten doorbelast.

GR Sw 'Fryslân' verstrekt eveneens de noodzakelijke financieringsmiddelen aan Caparis NV. Als zekerheidsstelling heeft GR Sw 'Fryslân' een pandrecht op alle inventaris, machines en voorraden van Caparis NV. Ook het onroerende goed dient als onderpand, daartoe is op 27 januari 2007 een hypotheekakte afgesloten. Deze komt in plaats van een positieve hypotheekverklaring van Caparis NV, afgegeven ten behoeve van GR Sw 'Fryslân' voor alle in haar bezit zijnde onroerende zaken.

De jaarrekening is opgesteld in duizenden euro's. In hoofdstuk 6, bij de vaststelling van de jaarrekening, wordt het voorstel tot resultaatbestemming weergegeven. De begroting 2022 is in het overzicht van baten en lasten weergegeven. Er zijn geen wijzigingen geweest in de begroting met betrekking tot 2022.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

1. Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld onder de veronderstelling van continuïteit van de organisatie en diens activiteiten.
De uitvoering van de Wsw wordt door Caparis rechtstreeks met de gemeenten, die in de GR verenigd zijn, geregeld. Hiervoor zijn zgn. dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. Afgesproken is dat Caparis alle lasten van de GR gaat betalen, voor personeel uit de gemeenten waarmee een DVO is afgesloten. Hierdoor ontstaat er geen tekort binnen de GR en is de continuïteit gewaarborgd.

2. Schattingen

Om de grondslagen en de regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de gemeenschappelijke regeling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het op grond van het BBV vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

3. Vergelijking met voorgaand jaar:
De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaand jaar.

4. *Stelsel en toerekening*
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het bestuur op 7 december 2018 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld. Aansluitend op dit aanwijzingsbesluit is de bedrijfsvoeringsregeling d.d. 21.08.2019 van toepassing.

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, voor zover het BBV niet anders voorschrijft. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Balans

Financiële vaste activa
Waardering vindt plaats op basis van de verkrijgingsprijs verminderd met eventuele duurzame waardeverminderingen en aflossingen.

Vlottende activa
De uitzettingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen. De uitzettingen hebben een rente typische looptijd van één jaar of korter. Onder de vlottende activa zijn ook de uitzettingen opgenomen die betrekking hebben op het schatkistbankieren.

Liquide middelen
De liquide middelen worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste schulden
De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Netto vlottende schulden
De vlottende schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten

Bijdrage GR-Gemeenten
Deze post omvat de doorberekende overige kosten aan de 8 deelnemende gemeenten.

Doorbelasting aan Caparis
Deze post omvat het saldo van alle integraal aan Caparis NV doorberekende loonkosten van het Sw-personeel.

Lonen Wsw
Onder de lonen worden de loonkosten van de Sw-medewerkers verantwoord. Onder loonkosten wordt verstaan het brutobedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen, waarvan het vakantiegeld en de eindejaarsuitkering onderdeel uitmaken.

Sociale lasten en pensioenpremies
De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening. Eveneens worden de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden, WAO-uitkeringen e.d. hieronder tot uitdrukking gebracht.

Vervoerskosten
Vervoerskosten Sw betreft de woon-werkvergoeding die uit hoofde van de cao moet worden betaald aan de Sw medewerkers. Deze kosten worden doorbelast aan Caparis NV.

CAO gerelateerde kosten
De overige cao-gerelateerde kosten Sw betreffen kosten die direct uit de cao Sw voortvloeien en hebben betrekking op onder andere jubilea en de vergoeding vakbondscontributie.

Overige kosten GR
De kosten voor het secretariaat, de cliëntenraad, de accountant en de advieskosten, zijn onder de overige kosten GR opgenomen en behoren tot de overhead.

Rente- en overige kosten
De rentekosten worden berekend op basis van werkelijke kosten.

Vennootschapsbelasting
Door de GR is bij de belastingdienst aangegeven dat met geen van de activiteiten structurele overschotten worden behaald en dat er derhalve geen sprake is van winststreven. Op grond daarvan vormt de GR met geen van de activiteiten een onderneming in de zin van de Wet op de Vennootschapsbelasting.
De belastingdienst heeft aangegeven zich met dit standpunt te kunnen vereniging en heeft daarbij verder aangegeven dat de ondernemingstoets, waaronder de toets aan het winststreven, jaarlijks dient plaats te vinden.

5.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Financiële vaste activa *x € 1.000*	2022	2021
Overige langlopende leningen		
Saldo per 1 januari	660	1.140
Aflossingen	-480	-480
Nieuwe leningen	0	0
Saldo per 31 december	**180**	**660**

De financiële vaste activa hebben betrekking op de aan Caparis NV verstrekte langlopende leningen. De looptijden, rentepercentages en leningsvoorwaarden zijn exact gelijk aan de door de GR Sw 'Fryslân' afgesloten onderhandse leningen en eventuele daarop afgesloten derivaten. In 2022 zijn er geen nieuwe langlopende leningen verstrekt. Caparis NV zal in 2023 het volledige bedrag af te lossen.

De waarde van de overige langlopende leningen is weergeven tegen de oorspronkelijk doorgeleende bedragen. De afgesproken aflossingen zijn eveneens daarop gebaseerd. Er is geen andere waarderingsgrondslag en derhalve ook geen (her)waarderingsrisico.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar *x € 1.000*	2022	2021
- vorderingen op openbare lichamen	704	512
- uitzettingen in 's Rijks schatkist (< 1 jaar)	1.985	4.915
- overige vorderingen	661	107
Totaal	**3.349**	**5.885**

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit:

- De van de gemeenten te vorderen bedragen over 2022 ad. € 15.577 (2021: € 18.000) betreffende de nog door te belasten kosten aan de 8 deelnemende gemeenten.
- De over het boekjaar te ontvangen LIV ad. € 689.000 (2021: € 494.000).

De uitzettingen in 's Rijks schatkist ad. € 1.985.000 (2021: € 4.915.000) hebben betrekking op de verplichte deelname van de GR Sw 'Fryslân' aan het zogeheten 'schatkistbankieren'.
Hierbij worden de (tijdelijk) overtollige liquide middelen dagelijks 'gestald' in een rekening-courantfaciliteit met de Rijksoverheid. De Bank Nederlandse Gemeenten biedt de faciliteit dat het saldo dagelijks automatisch wordt afgeroomd. De belangrijkste geldstromen van de GR lopen dan ook via deze bank.
Het is toegestaan om een drempelbedrag aan overtollige middelen buiten de rekening-courantfaciliteit aan te houden.
De hoogte van dit drempelbedrag is afhankelijk van de begrotingsomvang van de GR. De drempel is voor 2022 berekend op € 895.500 (2,0% van € 44.775.000).
De drempel is met ingang van 1 juli 2021 gelijk aan 2,0% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen, waarbij het drempelbedrag minimaal € 1 miljoen bedraagt. Het gemiddelde saldo over alle vier kwartalen van 2022 is met € 149.451 lager dan het gestelde drempelbedrag.

De overige vorderingen hebben betrekking op:

- Afrekening Caparis NV over 2022 € 514.000
- Voorschotten met betrekking tot het fietsenplan en FiscFree ad € 121.000 (2021: 90.000)
- vooruitbetaalde kosten voor vervoersabonnementen en overlopende posten per saldo ad € 13.000 (2021: € 17.000).

De overige vorderingen zijn tegen nominale waarden opgenomen. Het betreffen actuele (berekende) vorderingen waarvan op het moment van het opmaken en vaststellen van deze vorderingen, geen risico's bekend zijn over het niet binnenkomen van de bedragen. Bij de waardering van de vlottende activa is derhalve geen risico van oninbaarheid.

Liquide middelen *x € 1.000*	**2022**	**2021**
- banksaldi	190	192
Totaal	**190**	**192**

De liquide middelen van de GR Sw 'Fryslân' worden aangehouden bij de ABN-AMRO (€ 168.000) en bij de BNG (€ 22.000).

Vaste passiva

In 2015 is een bestemmingsreserve gevormd waarmee wordt voorzien in de aanpassing van het beleid rond de herstructurering van Caparis NV als gevolg van de invoering van de Participatiewet met ingang van 1 januari 2015. Dit is in 2020 geeffectueerd. Vanaf dat moment is er geen sprake meer van eigen vermogen.

Langlopende schulden

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen *x € 1.000*	2022	2021
Saldo per 1 januari	660	1.140
Aflossingen	-480	-480
Nieuwe leningen	0	0
Saldo per 31 december	**180**	**660**
Rentevoet	1,58%	1,99%
Rentelast	7	18
Looptijd van de langlopende schulden		
- Aflossing komend jaar	180	480
- Looptijd korter dan 5 jaar	0	180
- Looptijd langer dan 5 jaar	0	0
Totaal	**180**	**660**

Alle geldleningen zijn verstrekt door binnenlandse banken. Het in 2022 af te lossen bedrag bedroeg € 480.000.

De rente typische looptijd van de schuld is langlopend. Per 31-12-2022 resteert nog één lening, hiervan vervalt in september 2023 de laatste aflossingstermijn. GR Sw 'Fryslân' zal de schuld aan de kredietverstrekker dan volledig aflossen. De verwachte rentelast voor de vaste schulden voor het begrotingsjaar 2023 bedraagt € 3.200.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar *x € 1.000*	2022	2021
- overige kasgeldleningen	0	0
- overige schulden	3.539	5.726
Totaal	**3.539**	**5.726**

Bij de overige schulden zijn de volgende bedragen opgenomen:

- te betalen loonheffing, pensioenpremies en personele inhoudingen € 1.159.000 en btw € 2.205.000 (2021 resp. 1.087.000 en € 2.394.000);
- op balansdatum te betalen - en vooruit ontvangen posten, waaronder crediteuren ad € 18.000 (2021 € 15.000) en nog te betalen kosten ad. € 110.000 (2021 € 1.669.000);
- aan Caparis NV door te betalen LIV 2022 ad. € 0 (2021: € 494.000); De LIV 2022 is opgenomen in de afrekening 2022 met Caparis N.V. onder de overige vorderingen.
- aan Caparis NV te betalen (lopende) schuld ultimo 2022 ad. € 47.000 (2021: € 67.000).

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Dienstverleningsovereenkomsten met de aangesloten gemeenten
Als gevolg van de gemaakte afspraken in de fairdeal tussen de 8 gemeenten en Caparis NV is de relatie tussen de GR en de 8 gemeenten sterk veranderd. Er heeft een herstructurering van de dienstverlening aan de gemeenten plaats gevonden, deze verloopt nu rechtstreeks vanuit Caparis NV. Sinds 2020 is enkel nog Sw-personeel in dienst van de GR Sw 'Fryslân'. De ambtenaren die nog in dienst waren van de GR, zijn per 1 januari 2020 in dienst gekomen bij Caparis NV. Alle kosten die door de GR worden gemaakt en direct samenhangen met de loonkosten voor SW medewerkers worden aan Caparis NV doorbelast. Zoals in de fair deal afgesproken worden alleen de overige kosten gemaakt door de GR evenredig naar de 8 deelnemende gemeenten doorbelast.

Vakantiegeld en –dagen
De opgebouwde rechten met betrekking tot het vakantiegeld bedragen € 1.433.889 (2021: € 1.459.580)
De waarde van de vakantiedagen bedraagt per einde boekjaar € 2.579.000.

Gebeurtenissen na balansdatum

In 2022, maar ook nog steeds in 2023 is de inflatie in West-Europa en ook in Nederland dusdanig hoog dat inwoners met lage inkomens moeite hebben om rond te komen. Hiervoor zijn regelingen vanuit de overheid beschikbaar op gebied van energietoeslagen. Daarnaast wordt in veel Cao's een verhoging afgesproken. In de cao-sw, die een looptijd kent tot eind 2025 is op dit moment de hoogte van de loonaanpassing niet bekend. Branche organisatie Cedris is hierover in gesprek met VNG en ministerie. De effecten rondom WML, die een beperkte groep medewerkers betreft, zijn voor 2023 voorzien in de begroting van de NV. Dit heeft geen effect op de jaarrekening 2022.

5.5 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overige bedrijfsopbrengsten

Dit betreffen de loonkosten van het gedetacheerde Sw-personeel wat is doorbelast aan Caparis NV en de aan de gemeenten doorberekende overige kosten.

Lonen, salarissen en sociale lasten SW

Lonen, salarissen en sociale lasten SW *x € 1.000*	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Loonkosten	35.543	34.683	36.661
Sociale lasten	6.135	5.986	6.039
Pensioenpremie	3.221	3.143	3.328
Ontvangen ziekengeld/WAO/LIV	-1.383	0	-1.224
Totaal	**43.516**	**43.812**	**44.805**

De begroting (exclusief Begeleid Werken) is gebaseerd op een realisatie van gemiddeld 1.303 fte's (2021: 1.429 fte's).
Er is een gemiddelde bezetting gerealiseerd van 1.268 fte's (2021: 1.356 fte's). De begrote loonkosten o.b.v. de begroting bedragen € 33.624 per fte. De werkelijke loonkosten bedragen in 2022 € 34.318 per fte en € 31.859 per se. (2021: € 33.042 per fte en € 30.751 per SE). De afwijking ten opzichte van de begroting wordt veroorzaakt, doordat er in de begroting is gerekend met de gemiddelde loonsom van 2020, uitgegaan is van een minder sterke daling van het SW personeel en geen rekening is gehouden met ziekengeld. Een fte is een fulltime arbeidsplaats à 36 uur.

Vervoerskosten

Vervoerskosten *x € 1.000*	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
Vervoerskosten	544	605	564
Totaal	**544**	**605**	**564**

Deze vervoerskosten Sw bestaan uit de vervoerskosten van Sw-medewerkers die zijn aangewezen op collectief vervoer en de woon-werkvergoeding die uit hoofde van de cao moet worden betaald.

CAO gerelateerde kosten

CAO gerelateerde kosten *x € 1.000*	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
CAO gerelateerde kosten	410	328	242
Totaal	**410**	**328**	**242**

De cao gerelateerde kosten hebben betrekking op de verplichte uitgaven op basis van de cao, hieronder vallen onder andere de vergoedingen voor jubilea- en overlijdensuitkeringen. In 1998 is de Wet sociale werkvoorziening is aangepast, waardoor er in 1997 veel meer medewerkers zijn ingestroomd in SW. Deze medewerkers waren in 2022 allemaal 25 jaar in dienst. Als gevolg van een aanpassing in het BBV is in de jaarrekening 2022 een verplichting opgenomen voor het saldo tijd-voor-tijd uren voor € 93.000. Deze post was niet in de begroting opgenomen.

Overige kosten GR

Overige kosten GR *x € 1.000*	**Realisatie 2022**	**Begroting 2022**	**Realisatie 2021**
Overige kosten GR	28	30	18

Onder deze post zijn de direct door de GR Sw 'Fryslân' gemaakte kosten opgenomen, waaronder de kosten van het secretariaat, de cliëntenraad en de accountants- en (mogelijke) advies- en onderzoekskosten. Deze kosten komen ten laste van het resultaat van de GR Sw 'Fryslân'.

Financieringsfunctie

Financieringsfunctie *x € 1.000*	**Realisatie 2022**	**Begroting 2021**	**Realisatie 2021**
Rente leningen	**7**	**0**	**18**
Rente rekening courant	-13	0	0
Doorbelaste rentekosten	-7	0	-18
Totaal	**-20**	**0**	**-18**

Het gemiddelde rentepercentage over de vaste geldleningen bedroeg 1,89% (2021: 2,16%).

De rentekosten € 7.000 (2021: € 18.000) die betrekking hebben op de voor Caparis NV aangetrokken financiering, worden volledig doorbelast aan Caparis NV. Vanaf het 3e kwartaal 2022 is er voor het schatkistbankieren een rentevergoeding ontvangen, het saldo van de financieringsfunctie over 2022 bedraagt € 13.000 positief (2021: € 0).

5.6 Kengetallen

Bezetting	2018	2019	2020	2021	2022
Gemiddeld aantal Sw-ers:					
- in fte's	1.719	1.526	1.560	1.466	1.386
- waarvan begel.werken (fte's)	125	122	117	110	118
- in Se's	1.842	1.769	1.677	1.578	1.493
Opdracht/realisatie t.b.v. deelnemende gemeenten in Se's	***1.785***	***1.719***	***1.630***	***1.529***	***1.444***
Door derden gemeenten geplaatst bij Caparis	57	50	47	49	49
Opdracht incl. derden	***1.842***	***1.769***	***1.677***	***1.578***	***1.493***
Ziekteverzuim Sw	15,60%	15,70%	14,20%	16,40%	18,80%
Ziekteverzuim ambtelijk	5,10%	4,20%	n.v.t	n.v.t	n.v.t

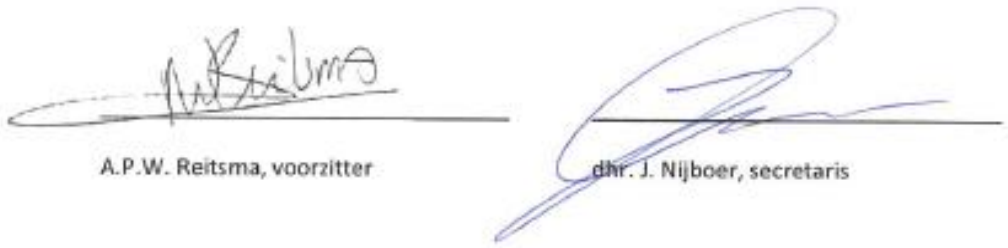
6 Opmaak en Vaststelling

Bestemming resultaat

Conform de uitgangspunten in de afspraken van de fair deal is er geen resultaat en vermogen in de GR.
Een resultaatbestemming vindt derhalve niet plaats.

Opgemaakt op 24 maart 2023

Namens het Bestuur

A.P.W. Reitsma, voorzitter

dhr. J. Nijboer, secretaris

handtekeningenblad

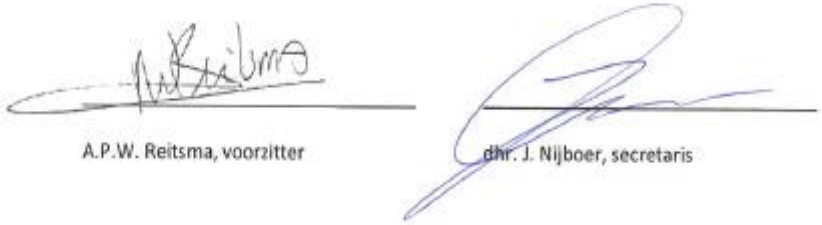
6 Opmaak en Vaststelling

Bestemming resultaat

Conform de uitgangspunten in de afspraken van de fair deal is er geen resultaat en vermogen in de GR.
Een resultaatbestemming vindt derhalve niet plaats.

Opgemaakt op 24 maart 2023

Namens het Bestuur

A.P.W. Reitsma, voorzitter

dhr. J. Nijboer, secretaris

7 Samenstelling van bestuur per 31 december 2022

Het bestuur kent per 31 december 2022 de volgende samenstelling:

Mw. L. van der Tuin-Kuipers	- lid	- Gem. Achtkarspelen
Mw. S. Sijtsma	- lid	- Gem. Heerenveen
Dhr. A. Reitsma	- voorzitter/lid	- Gem. Leeuwarden
Dhr. J. Nijboer	- lid	- Gem. Ooststellingwerf
Dhr. L. de Vries	- lid	- Gem. Opsterland
Dhr. P. van der Zwan	- lid	- Gem. Smallingerland
Mw. C. de Pee	- lid	- Gem. Tytsjerksteradiel
Mw. H. den Hartigh	- lid	- Gem. Weststellingwerf

Het bestuur wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris. Deze rol werd geheel 2022 vervuld door dhr. G. Luinstra (Leeuwarden).

Tabel inzake de bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Onderstaand wordt in een tabel een overzicht gegeven van de bezoldiging van de toezichthoudende topfunctionarissen over het jaar 2022. Omdat er geen sprake is van beloningen, vergoedingen en/of uitkeringen aan de toezichthoudende topfunctionarissen, is ter vereenvoudiging niet het voorgeschreven format gehanteerd. De bezoldigingstabel betreft bezoldigingen van € 1.800 of minder.

Functie(s)	Voorzitter of lid	Naam	Gemeente	Ingangsdatum lid bestuur	Einddatum lid bestuur	beloning	belastbare vaste en variable onkosten vergoeding	voorzieningen beloning betaalbaar op temrijn	uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
bestuur	vrz/lid	Dhr. A. Reitsma	Leeuwarden	okt-21	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. M. Jonker	Achtkarspelen	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. L. van der Tuin-Kuipers	Achtkarspelen	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. H. Rinkes	Heerenveen	sep-20	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. S. Sijtsma	Heerenveen	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	secr/lid	Dhr. M. Bos	Ooststellingwerf	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. J. Nijboer	Ooststellingwerf	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. L. de Vries	Opsterland	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. B. Westerink	Smallingerland	jun-20	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Dhr. P. van de Zwan	Smallingerland	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. G. Hoekstra	Tytsjerksteradiel	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. C. de Pee	Tytsjerksteradiel	jun-22	mrt-26	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. M. Rikkers	Weststellingwerf	jun-18	jun-22	0	0	0	0
bestuur	lid	Mw. H. den Hartigh	Weststellingwerf	jun-22	mrt-26	0	0	0	0

8 Controleverklaring

Bijlage (geen onderdeel uitmakend van de jaarrekening)

Normenkader rechtmatigheid 2023

Normenkader t.b.v. rechtmatigheidscontrole.

interne controle rechtmatigheid
De rechtmatigheidscontrole is erop gericht vast te stellen dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Voor de oordeelsvorming over het financieel beheer wordt in ieder geval aandacht besteed aan de volgende criteria:

1. financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan baten en lasten, alsmede de balansposten, zijn tot stand gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting;
2. besteding en inning van gelden door de GR voldoen aan de voorwaarden gesteld in van toepassing zijnde wet- en regelgeving (zie hieronder).

Inventarisatie relevante wet- en regelgeving
Ten aanzien van de processen en activiteiten kan het normenkader ten aanzien van de financiële aspecten nader worden geduid:

Proces / activiteit	**Interne regelgeving**	**Externe regelgeving**
Salarissen	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Fiscale wetgeving
	Mandateringsbesluit GR-Caparis NV	Pensioenwetgeving
	Mandaatregeling Caparis NV	Ambtenarenwet
		CAR/UWO
		CAO SW
		Zorgverzekeringswet
		Wet bescherming persoonsgegevens
		Wet Gemeenschappelijke Regelingen
		Wet Sociale Werkvoorziening
		Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
Inkopen	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Besluiten AB en DB GR
	Delegatiebesluit	Fiscale wetgeving

Treasury	Gemeenschappelijke Regeling SW Fryslân (GR)	Wet Financiering Decentrale Overheden (Fido)
	Raamovereenkomst van Geldlening 2002	Ruddo
	Treasurystatuut	
	Mandateringsregeling Caparis NV	
Algemeen en overig	Gemeenschappelijke Regeling GR SW 'Fryslân'	Grondwet
	Samenwerkingsovereenkomst NWSW GR SW 'Fryslân' en Caparis	Burgerlijk Wetboek
	Delegatiebesluit	Algemene Wet Bestuursrecht
	Financiële verordening ex art. 212 Gemeentewet	Gemeentewet
	Controleverordening ex art. 213 Gemeentewet 2013	Wet Gemeenschappelijke Regelingen
	Regels ten aanzien van interne beheersing GR SW 'Fryslân' 2013	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
	Begroting GR SW 'Fryslân'	Besluit Accountantscontrole decentrale overheden
	Verordening elektronische bekendmaking 2018	Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden
	besluiten van het Bestuur van de GR SW 'Fryslân'	Besluit leningsvoorwaarden decentrale overheden
		Regeling Uitzettingen en Derivaten Decentrale Overheden (Ruddo)
		Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV
		Wet Open Overheid

Vastgesteld door het Bestuur van de GR SW 'Fryslân', op 24 maart 2023.

de voorzitter, de secretaris,